

Sygn. akt I C 154/23

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2023 r.

Sąd Rejonowy w Piszcu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Łukaszewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 czerwca 2023 roku

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G.

przeciwko P. W.

o zapłatę

o r z e k a:

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

(...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G. wytoczył powództwo przeciwko P. W. o zapłatę kwoty 3 793,14 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez stronę pozwaną z (...) Finanse Spółką Akcyjną z siedzibą w P. w dniu 8 września 2017 roku umowy pożyczki o numerze (...) na podstawie, której strona pozwana otrzymała w umowie określoną w umowie kwotę pieniężną. Pomimo ustalonych w umowie zasad zwrotu pożyczonej kwoty strona pozwana nie wywiązała się z warunków umowy.

W dniu 15 lutego 2022 roku została zawarta pomiędzy (...) Finanse Spółką Akcyjną z siedzibą w P., a (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny umowa cesji wierzytelności. Pożyczkodawca zbył wierzytelność przysługującą mu wobec strony pozwanej, a wynikającą z umowy pożyczki nr (...). Strona pozwana została poinformowana o zmianie wierzyciela.

Powód wskazał, że pozwana dokonała wpłat w łącznej kwocie 1 130 złotych. Łączna wartość przedmiotowej wierzytelności, na dzień sporządzenia pozwu wynosiła 3 793,14 złotych, na co składały się poszczególne kwoty:

- 2 372,47 złotych – suma niespłaconego kapitału udzielonej pożyczki,
- 1 292,09 złotych – suma odsetek karnych i umownych za opóźnienie,
- 128,58 złotych – suma opłat związanych z udzieleniem i obsługą pożyczki zgodnie z tabelą opłat.

Pozwana P. W. mimo należytego powiadomienia, nie złożyła odpowiedzi na pozew i nie żądała przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 8 września 2017 roku pomiędzy P. W., a (...) FINANSE Spółką Akcyjną została zawarta umowa pożyczki nr (...), w ramach której P. W. została przyznana kwota 1 619,60 złotych, zaś łączne zobowiązanie do spłaty wynosiło 2 178,33 złotych. Spłata pożyczki miała nastąpić w 44 tygodniowych ratach, przy czym pierwsza tygodniowa rata wynosiła 49,40 złotych, a pozostałe raty 49,51 złotych. Zgodnie z treścią umowy termin pierwszej raty upływa w 7 dniu od dnia otrzymania przez pożyczkobiorcę do swobodnego wykorzystania całkowitej kwoty pożyczki, zatem termin płatności pierwszej raty wyznaczony został na 15 września 2017 roku.

Pismem z 22 stycznia 2019 roku (...) Finanse Spółka Akcyjna wypowiedziała P. W. umowę pożyczki nr (...) z dnia 8 września 2017 roku.

(...) Finanse Spółka Akcyjna z siedzibą w P. zbyła przysługującą jej wierzytelność względem P. W. na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G. na podstawie umowy przelewu wierzytelności.

Pismem z 13 kwietnia 2022 roku (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. poinformował P. W. o przelewie wierzytelności.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności wraz z oświadczeniem i załącznikiem nr 4 k. 18-38, umowa pożyczki k. 39-43, wypowiedzenie umowy k. 51, zawiadomienie o cesji wierzytelności k. 56)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 339 § 2 k.p.c., w wypadku wydania przez Sąd wyroku zaocznego, przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Utrwalony w judykaturze i niekwestionowany w nauce jest pogląd, że przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Sąd nie jest zatem zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach (vide

wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972r. III CRN 30/72, Legalis nr 16294, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999r. I CKU 176/97, Prok. I Pr. 1999 nr 9, poz. 30, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1996r. I CRN 26/96, OSNC 1996 nr 7-8, poz. 108

).

Jeżeli zatem twierdzenia powoda, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, budzą wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa, sąd wyrokiem zaocznym oddala powództwo.

W myśl art. 117 § 1 k.c., z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu.

W przedmiotowej sprawie powód niewątpliwie dochodzi roszczenia majątkowego – domaga się bowiem zasądzenia na jego rzecz od pozwanej kwoty 3 793,14 zł wraz z odsetkami. Zgłoszone przez powoda roszczenie nie jest objęte żadnym wyjątkiem od zasady przedawniania się roszczeń majątkowych.

Ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 9 lipca 2018 roku, do art. 117 k.c. dodany został § 2¹, zgodnie z którym po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi.

W związku z powyższym, to na sąd, racjonalny ustawodawca nałożył obowiązek badania terminu przedawnienia z urzędu, również co roszczeń zawisłych przed sądem przed dniem wejścia w życie przepisów nowelizacyjnych, gdyż zgodnie z art. 5 ust 4 cytowanej wyżej ustawy nowelizującej z dnia 13 kwietnia 2018 roku, roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie nowelizującej.

Zgodnie z treścią art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba, że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

Nie ulega wątpliwości, że udzielanie pożyczek i kredytów mieści się w zakresie działalności gospodarczej prowadzonej przez banki i inne podmioty, dlatego termin przedawnienia roszczeń wynikających z tego rodzaju umów wynosi 3 lata. Chyba, że wierzyciel uzyska prawomocne orzeczenie sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczenie sądu polubownego, stwierdzające jego roszczenie, wówczas termin przedawnienia wynosił będzie lat sześć (art. 125 § 1 k.c.).

Z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową nie wynika, aby w przeszłości wierzyciel uzyskał orzeczenie sądu stwierdzające przedmiotowe roszczenie, dlatego w niniejszej sprawie obowiązuje trzyletni termin przedawnienia.

Odnosnie terminu, od którego zaczyna biec przedawnienie należy odwołać się do art. 120 § 1 zd. 1 k.c., w myśl którego bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Roszczenia mogą uzyskać przymiot wymagalności w dniu oznaczonym przez ustawę lub przez czynność prawną, albo przez właściwość zobowiązania. W doktrynie określa się wymagalność jako stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Jest to stan potencjalny, o charakterze obiektywnym, którego początek zbiega się z chwilą uaktywnienia się wierzytelności. Stanowi to początek biegu przedawnienia. W judykaturze ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym, w przypadku umów pożyczki/kredytu poszczególne raty przedawniają się po upływie trzech lat licząc od dnia, w którym rata powinna zostać spłacona zgodnie z zawartą umową, w związku z czym okres przedawnienia biegnie tu oddzielnie w stosunku do każdej z rat. Natomiast w przypadku wypowiedzenia umowy przez pożyczkodawcę/kredytodawcę, np. w związku z nie spłacaniem zobowiązania, całość zobowiązania staje się wymagalna z datą rozwiązania umowy pożyczki/kredytu.

Natomiast bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju, albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia lub zabezpieczenia (art. 123 § 1 k.c.) oraz przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Przerwanie biegu terminu przedawnienia wyłącznie może wynikać z zachowania wierzyciela lub dłużnika. Przyczynami przerwania biegu terminu przedawnienia mogą być zarówno zdarzenia (czynności) w znaczeniu materialnoprawnym (uznanie roszczenia), jak i o charakterze procesowym (wniesienie powództwa w celu dochodzenia roszczenia).

Przedawnienie jest instytucją prawa bezwzględnie obowiązującego (*ius cogens*) i regulujące je przepisy nie mogą być uchylone lub zmienione wolą stron – zgodnie z treścią przepisu art. 119 k.c., terminy przedawnienia nie mogą być skracane ani przedłużane przez czynność prawną.

Nie ulega wątpliwości, że pozwaną i poprzednika prawnego powoda – (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w P. łączyła umowa pożyczki o numerze (...) zawarta w dniu 8 września 2017 roku, z której warunków pozwana się nie wywiązała.

Powód wskazał, iż przedmiotowa wierzytelność stała się wymagalna w dniu 7 marca 2019 roku. Jednakże, jak wynika z materiału dowodowego, umowa została zawarta w dniu 8 września 2017 roku na okres 44 tygodni. Zgodnie z treścią umowy termin pierwszej raty upływa w siódmym dniu od dnia otrzymania przez pożyczkobiorcę kwoty pożyczki. Pozwana w umowie potwierdziła, iż otrzymała kwotę pożyczki w dniu zawarcia umowy, o godzinie 11:30. Tak więc

pierwsza płatność przypadała na dzień 15 września 2017 roku. Sąd uznał, iż datą rozpoczynającą bieg terminu przedawnienia winien być 14 lipca 2018 roku, a więc w dacie, w której przedmiotowa pożyczka powinna była zostać spłacona. Wobec tego, dochodzone przez powoda roszczenie przedawniło się 31 grudnia 2021 roku.

Wprawdzie z treści wypowiedzenia umowy z dnia 22 stycznia 2019 roku wynika, że umowa została zmieniana aneksami, jednakże powód nie przedłożył przedmiotowych aneksów, które potwierdzałyby, że wierzytelność stała się wymagalna później.

Strona powodowa nie udowodniła, aby w niniejszej sprawie doszło do przerwania biegu przedawnienia. Również czynność procesowa podjęta przez powoda, a polegająca na wniesieniu pozwu o zapłatę w elektronicznym postępowaniu upominawczym, nie przerwała biegu terminu przedawnienia, gdyż została podjęta już po upływie tegoż terminu.

W związku z przedawnieniem roszczenia głównego, przedawnieniu uległo zatem także roszczenie o odsetki. Należy bowiem podkreślić, że odsetki stanowią świadczenie pieniężne uboczne dłużnika, o charakterze okresowym w rozumieniu art. 118 k.c. Najczęściej są liczone w stosunku rocznym procentowo do świadczenia głównego. Termin trzyletni przedawnienia roszczenia o odsetki jest niezależny od tego, czy roszczenie główne jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, czy takim nie jest, jednak roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego (vide uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 roku w sprawie III CZP 42/04).

W tym stanie sprawy, uznając, iż roszczenie powoda, główne i o odsetki, względem pozwanej P. W., wynikające z przedmiotowej umowy pożyczki, uległo przedawnieniu, Sąd na podstawie art. 118 k.c. w zw. art. 117 § 2¹ k.c. powództwo oddalił.